

ԻՍԹԱՆՊՈԼ ԷՌԿՏԵՄԲԵՐ 9 .

ՀԱՂԱՏԻՍԱԹԵՐ ԽՈՐԻՃԻՅԷ

1869 ՏԱ ՐՕՄԱՏԱ ԹԷՃԷՄՄԻԻ ԻՏԷՃԷԳ
ՈՒՄՈՒՄԻ ՐՈՒՀՍՆԻ ՄԷՃԼԻՍԻ

Իսկ Հանրիկերին էքսերիախին չկոտրի
գառար լծավրու հարսքեամբ լռեղքեալ
իբէն, պունարտան խուգարեա սէվա
ու մսնագ տահա պուտալ գալմը ժը
տըր, Պիգձէ, պու խուսուս, պազը տին
տարարրն քիլիսէյէ էմագ վասիյէթ իժ

խաթմա վէ մու հարեպետէ ետրալա
նանդորն բարաստոր մարիթէթի իյէ գալ
լըմասը լազա՞մ կէլոխի թագտիրտէ, հէ
պիր տէլէթին օրտուստնտա, բարաս-
էգա՞մը տլայը, բարաս-հէքիմ տլայը վ
տլայիրէ պուլունմասը իգթիկա իտէ՛ն
կնտոնէ պաշաշ, հէր պիր չէ հիրտէ, պու-
նա տլայր իտարէ մէքէզէլինէ մալիք օ
լունմալո տըր: Լաքիմ սոր պատպէ ու
զուն եպամագլղտան ստոֆր նագար ի

7. Ֆրանսիացի աշխատավորները մարտի 18-ին Գաֆիդի վե Իսթանբուլ շէնիւրբիւնու գաթէնի ինտուս օրումնու, օրումն իւր ի

Ֆիլպպեր Ավթորիտ տեվլեթինի
պու կեն տախի այնի մուգ իրը բոլ
թիգանը գուլանմամարներն սկպեպի
օտուգան բարապարտան ուգազ վե նա
սիհաթլարնա ուգալարղն գարամա օլ
մանը տըր, հօգազ իվկեթը հաթլնտե
վե Բառան Հոգ ռեթլերինն ռեթ սաղորե

Կէշէնտէ Ինկիլիզ Թէպտասընտան
Մ. Բըրիլիէճճիօեռ վուրան գաղվաս,
գաթէն հիւքմ օլունմուշ իքէն, Ինկիլիզ
սէֆըրի իլթիմասը իյէ, ճէզասը էպէտի
քիւրէյէ Թէպտի օլունմուշ տուր:

— Գոռնտուրի վէ Ալթընձի մատտէ սինին խժինդաբը պիտիւն տիր : Գոռնտուրի վէ պաշապ պիր գաւոր Բուս թէս պատարնտան ուտուգաւոր իշնէ, Բուս պիտ սեփարէ թխանն սինտան խժիննինին վէ իւամարը վէրիիննէ եէ գատար օրաւ տու մահպուս պէքէ եէ ձէքէր տիր : Ալթընձի պիւիւք զապթիկե տէ մահպուս պուրննապտուտ աքը, չիւնքի Խունան թէպատարնտան օյմարը շիւր ճէլնէ օլ տուգունանն սեփարէ թխանն սինն թէս իմ օլունմամը աք :

Մ․ Նաումը նամ պիր պաշգաւ Ռուս
Թէպասարներն տախի, մէջ քիւր մաստէ-
տէ ինճագըրը պուլունտուղունտան,
մէրգումուն իսթինթագրնա տախի պա-
գըրմագտաւ տըր :

Մէմարիքը մահբուռէի Շահանէշին դան-
դի մահչէլերին, գանդի կիւնէլքաւ բաթմ-
ըգըգարըմագաւ օտուղու, զէ նէրէլէրէ թա-
նթարլար վասթիթարըլլա մէքիսթիլպ (մէք-
իսթուպար) վէ էմանաթ վէ էշետ, վէ նէ
նէրէլէրէ սիւլիւհնի եկպէլէրլլէ եալընը մու-
հարըրթաթ (թահրիթաթ) իսպա (կէօստէր-
մէք) գըլընմագաւ, վէ նէ մահչէլէրին մէր-
նէրէլըրիտաթ միւսիթ իգամթ օլունմագաւ
պուրուստուղու, վէ բաթմ իշլէեէն մա-
հչէլէրին, եէքաիշլէրին օլան պուտ վէ մէ-
նաֆէտի, գոսար սաաթտա իպարէթ իտու-
կինի միւլպէշին պու քէրէր սաեէի մահսէ-
նաթ իպէլի ճէնապը փաթիլաթի, խարի-
թաթը թանգիմ գըլընմաղլա, պունճա լա-
ըմ կէլէն պալը թարիֆաթ վէ իիթիարա-
թը, վէ ալընճագ իւճիւրաթ (իւճէթէթը)
նէ սայրի մուամէլաթը միւլպէշին քիսալէ
նիթ:

Բաթալարա թէփտի (թէսլիփ) օլունա-
ադ Ռէքիաթիյա լէ մաթպուաթըն, հէր
ալտէ, բէշխան իւճիւրաթը ալընմադ, ու-
ղուրը միւթթաթէղէտէն տիր:

Եւսփրէշտըրըրլաճազ թուլարըն էսման վէ
էլվանը (ըէնկի) պէր վէճի գիյր պէեան օ-
ռունուր :

Ֆէյ .	Ելվածք .
Ո՛ր բարաւըգ	մօր .
Եհկիրմի բարաւըգ	հէշիլ .
Պիբ Ղուբուշուգ	սարը .
Իբէլ .	թուրունճի .
Պէշ »	մայիլ .
Եհկիրմի պէշ զըշուգ	զըրմըգ .

Բազմալարա թէպիսի օլունանագ մէքեա-
թիպ վէ էլլազը սայիլն ին զազման վէ
մաքսալունաթ իմ թիքէնիլ իյէնին իւզերլըն-
նէ , պէր մուճիկիլ թարփա , աւանազ թա-
րափալարունան բուլար եաթըշտըըշարազ ,
զիրտէ իսիսիլ թարփ , վէ թատառա գը-
րնանո մէքէզլըն սանաթըզման վայր լա-
զըմ¹ կէէճէք տիր , վէ բուլար սասիլ իշ-
տը ալընաթըրիտ (մէքէզլըն) ֆիւրուխթ
օլունանագ տրք :

Բօսթայանների Ամիրե, Ղալաթա, Պէշիք-
թաշ, Իսսկիւտար, Ճըղալ-օղլու, Պահապլտ,
Ծաղկյէ խաղիճնի ճէլիլէսի տէրունի, Կահ-
մուտ-մաշա :

Պիր մեքեթուպուն քաթա բուլալըր տիր-
նէմ է՝ որդա տարան նիսպէթլէ, իւրնէ թին
տէն նոցան հաքարալթըլըլ, բոսան սան-
տըրընա թըրալըր հալտէ, մահէկննէ կէօն-
տէրլըլնիլըլ, բոթալախնտէ թէվըրթ (ա-
լըր դոմաթ), ղէ կէօլէ կէօրնէնէզ պիր
մահէկն ղալըլ, սոնլըլ կէօրլալ, մե-
թուպուն, մահէկննէ խալըրա թալալ օլ-

տուղու հալտէ , նօգսան բուլար պատէ
լքմալ (Թէքմիլ օլունտուդտան սօնրա)
իրսալ օլունահադ տրր :

Պրէմիէր թու պատկեր, բաժնետէս թէս-
տի իրիմար յաղողաւ մէքթապու հէրիէ պը-
մաք միւրաբար իւրեպիկի ճալտէ, իշ պու մէք-
թու պ, քէնաթիւրի ճալտաղուն, բաժնի
խաբէրի թէսմար, վէ սէպէպի լաթիթաաղ
(հէրի իսթէմէք) նէ խաղալիթի աաթի իլգա-
վէ թէպէպի (պէնան) իրիմէյէ մէնպուր օ-
լաճմէ պրր:

Բազմապատկերման ախրերն մշտնջուր
վե էվրոյից սարկի իւղըրհոտ պուլունանա
բաթի բուլլորընը գալալ, ի՛նչ եւստո պլոր
թէֆա միւսթաթէլ (գուլանըմը) օլտուղու
թէպէյեխէն իթտիլի հալաւ, օ մազուլէ էվ-
րազ, մանէլլինէ կէօնտէրլմէհէէկինտա
մաատա, ասահապ տաթիլ լիէճէլու իթէտիպ
(ճէղա վրմէզ իչին) թահարալ (արապալըրը-
մազ) ի՛նչ տէրաէմթ խոլիէճէզ տիր, Եկէրլէ,
պու եօրուղուլուզ, եստի բուլլորմա օլաւ
ուլլուրնաուլլուզ, քէտտի թարաֆընտան օլմա-
տըղընը սահիպլի մշտնջուր իտտաա իտըր իտէ,
միւսէճաթիլիին իրաեէ (կէօսթէրմէզ) լիէ
կապաթըր մաատաէ իլէմէսլու լազլմէ կէլէճէզ
տիր:

Անճոտություններից մեկը եսթիլոպ վե սայրիբե-
նյին իւզեդրերի հեր քիմէ կոտենէք օլուր ի-
սն, խառնուշ օնթրերի վե մանչիւր, էհնէպի
խանաթառառ հաղթարդը թաղարքն, թաղա-
րօսթախանէ միւտրիւրի, էհնէպի խանաթ-
ռա աշխնա օլմաթղլարը ճիւնթլէ, վազթ
ու ղեմանիլն, մանչիւրինէ խապա կիւճ-
ուրէք օլմամաղ իշին, իյկամէն Թիւրքճէ տա-
խի հաղթարդառ մուղթաթի տրի

Բաթաթխիանն միւստիրի պուրունան մահէ-
լէտէ վերիւնն պիլ ճիւմէ՝ մէքեաթիյ պէ
էվրաթէն իւճընթիւ ճեաթիլէն ու մա-
հէլլէտէ աղպ ուղւումաթ, վէ միւստիր պուրուն-
մահան մահէլլտէն միւստիր պուրունան մա-
հէլլէ կէօնտէրիլէն էվրաթ վէ մէքեաթիյպիւն
մահէլլէթի պիթթապի միւստիր պուրունան
մահէլլտէ աղպ գըլընմահաղընտան, եպրնը
գըլըրէրիլն թարպիւնի ընէկինտէ բուլ եա-
ղըրաթիյաճաթ տըր,

Որք, քիմիան քննարկ խափնել վարդու օւսն պիր մէթուպուսն մէօրնրնիւ ֆէքք սէօքքը) վէ քիւլաւս իթմէպուսն էլվիւլ, սաթմ ք գապուրի (գապուս իթմէպքքքք), քտսու ու իաթէ (կէրի չկվիրմէք) իստէպիւ իր իսէտէ, մէթուպուսն մէօրնրնի ֆէքք ու ֆէթէ (այժմա) իլլէտիքքքք սսնրա, հիչ վիր վէպտէ վէ պէհանն իւլէ, էտայի իւն-վիրմէպսն իսթիսա իստէմէէէէէէ տիր :

ԱՆԷՔԹՈՒԼ տէրունիսն զայսիմ, վէ գօն-
ալիտն վէ եախաւ հեր ննվի մէքըրեպաթ
է էչեալս սոսիքն վալըր, գաթիկէն մէմնու
օրուպ, շահեալ պու մէմնուիկէթի (եա-
սապ) իսղա (իշիթմէք) իթմիլպատն, եր-
մէ վաղ խտիսեր օլտուղու թճափերտն,
մէքթուպարը ար զօնուղուպ, պունտան
սօղպը գուհուր խտիճէք տալլարնա ճալը-
թի սեմ ու իթիպար օլունաեանապ արը,

Բաթթա իշլեհէն մահէլէր իշին, խարճ-
ուն բուլտու մէքթու պէ Վլրազը սայի-
նէ ալլը, իյաւ խտէնէք օաշնլարտան եւտ-
էրինտէ զուհուր խոյպ, մէմուրլարը թարաֆ-
արընտան թրուխանձազ օաշն օ մազուլէ
իշլրազտան բաթթաւան դաշլըրլըմլ ֆար-
րլլա, իքր գաթ իւնրէթ ալընաձազ տըր,

Թաասնհիւտ ի իմորիլիէնէք մէքթուպար,
պիր զարֆ տորունհնէ վազ օրունուպ, մշօր
ֆէքթէք վազը օրումաւաւ, աչլըրմահաւաւ
մաւրթթտ, զարֆոր իւզէրի մշօրի միւմա-
լիէյն ազալլ իւզ մահէլլինտէն թէմշլը (մշօ-
հիւրթմէք) օրունապ իւզթիկա իտէր, պո-
ստըրթթթ մէքթուպ կէտնտթիէնէք օլմա ա-
ւաւմ, մէքթուպլլ, մշմուրու մախտաւ թէս-
լիմ իտէնէկինտէն, պունոււն իւին, քէնտի-
տիլէն պիր մազպլլէք սէնէտի իմա իտիլէնէք
տիր. վէ պէօլէ պիր թաասնհիւտլի մէք-
թուպ զալլ օլաճաճ օրու, կէ մապպուր
սէնէտի, սահլպիննիս եէտնտէն կէօրիւլլըր
լուէ, օլ հալտէ մէքթուպ սահլպինէ, բոս-
թապանէտնիս իւլը զուրուէ իմա իտիլէնէք
տիր:

Պիր քլիմանէ, պէր միմալը մուհարէր, սէնտիտ արմալը թաանհիւտիւ պիր մէքիռու պտուռն օրսթառն թէշալիւ թարբիլանտէն ալթը մահ մուրուրինտէ, գալի օտուղու պէհնարլա տալա իթմէյէ հազզը օլամմա-նանաղ որը, վէ պիրտէ պու մագուռն իմա-նահիւտիւ մէքիռու պ, հէր քլիմիւ թաանհիւտէ սահայիւրին կէլպա ամաաը վէ կալստ թարաֆնտան մարուֆ պիր վէ-քլի իրաւ իլէ, ինազ իտէն սէնտի ինգա իտէրէք, արաւորաաը լաղոր կէլիր, Ղազէթն վէ սալիր մաթպուռն (պաաը-

մը)՝ էվրոպ, գարժ տեղափոխել վաղ օլուն մանրալ, կէօրիւնիւր սուրէլոս՝ քիւղրտալ չէպէտիւրիւմիւնի իրքիցալ իտէր, վէ պու թազուր դապէթա վէ մաթ պուսաթ արասրնա սըղըտըրըրըն մէքիռուպ կէօրիւնիւր իտէ, սախիլի թարգմանաւն իքի դաթ իւննէթ ալրնաճազ արըր

Եճղայի նարիկէ վէ պունուն էմսալը մու-
խաթարալը շէյլէր դաթիէն գապուլ օլուն-
մաեըպ րէտտ օլունուր :

Թաշլրահա ազճէ կէօնտէրմէք իսթէեհէն-
լէր, թալէպ իլլէտիքլէրի հալտէ, թէհիլաթի
(գօլալլըգ) օլմագ իւզրէ, եալընըգ բօսթա
իւճնէթէրի ախզ օլունարագ, իճապընա կէօ-
րէ, Տէր-սաատնէթ բօսթախաննէսի հալալէ
վէրէպիլիր :

Բօսթօն վարիտ օլտուդու կիւն , մէք-
թուպարըն նէ սաաթտան իթիպարէն ,
թէվլի օլունանադը էնալիէն իրան օլունա-
նապ , վէ ալաշամ գաաթր բօսթիախանէ տէ-
նունիստէ օլան մաէէլլի մախառստնաս
մէքթուպար թէվլի գրլըննադ սոր :

Բաթթանըն վարորդը կհեռանէ , բաթթա-
խանէտէն ալընմանան մէջքըուպարոյ , իրթէ-
սի կկրէնք մէլվէզգղիւն մարիֆէթթիլէ , սա-
հարաբորն մահէլէրիւն կէ տաթթիթէնէկնաթէ
չխտիլիւք աաի մէջքըուպուռն պէհէրի իշին ,
եհիրորի , թաահհիւապիւ իշին գըրգար արաա
արարանաճազ տըր . բաթթախանէլէրտէ վէրիւն-
աճը մէջքաթիլպտէն իւճըրէր զատէմիլէ
(աեազ իւճըրէթի) օլարազ , պիւր շէյ ալըն-
մանաճազ տըր . Մէքըաթիլպիւն իշպու միւ-
վէզգղիւր մարիֆէթթիլէ իպթիտա թայեիս
իտիլիւն հուտուտուռն տէրէճէ տէրէճէ թաթթ-
իլիլիլէ (ուզաթիլպ) ուզաթիլարա գատար
թէվլի (տաթթիլմազ) իթտիլիլէճէզ տիւր .
վէ պու մագուլէ մէջքըուպարոյն իւճըրէթի
վէրիւմմիշ իւն , մէքըիւր թարլիմիլ րէհէկնա-
նէ իւլէզրինաճէ նէ գատար բուլ վար իւն ,
օլ մըրպար իւճըրէթ րէշինան էտա օլունա-
ճազ տըր :

Միւլէշիլիւրին իճրայի մէմուրիէթէ-
րինտէ, քէնտիլիւրինտէ նապէճա (ուլու-
նուզ) պիր հարէքէթ վէ մուամլէշ կէօրիւ
լուր վէ կիստօղի իւնտէ իւճրէթ թալպ օ-
լունուրտա, քօթթախանէի ամլիւ խտարէ-
սինէ իլթիքիա (շիքիայէթ) օլունամազ օ-
լուր իտէ, քիմիլ օլտուղու անաշիլրնուզ ի-
շու, էաքաշալրնուտ պուլունուտ նիւմէրօ-
նուն պէխան իլթիթա խտր :

Թալաւեա կէօնտէրիւմէք իւրդէ, բօս-
թախանէյէ կէլէճէք էմանէլ վէ էշեա վէ
թաւահէրտլիւ մէքեաթիյալ, սաաթ տօղ ուղ
պուչուդա, վէ ատի մէքեաթիյալ, սաաթ օ-
նա տէկիյն դապուլ օրունաճադ տրը :

Գարա Վէ տէնիլ ըօսթալարըլա կէօն-
տէրիլէ ճճՔ էմանաթ Վէ էչեալ մէ թաանհիւտ-
լիւ մէքեաթիյոյ եալընըր ըօսթախանէի ա-
միրետէն ախո ու գապուլ օլունուպ , Ղա-
րաթմ ըօսթախանէսինտէն , Փաղաթ պահ-
նի տախի թաանհիւտլիւ մէքեաթիյոյ ալը-
նըր :

Ղալաթիա բօսթախանէսիլլէ սայիր մէր-
քէղլերտէ գարա բօսթալարը իշին վերիկէ-
ճէք մէքիսթիյզ սաաթ տօզուզ պուշուզա
գատար արնսաճազ տրր :

— Նալը քի բօսթախանէյի ամիրէ
Խանընտա կէդրիւմքաէ տիր, շադէ-
թալարըն իւճրէթի տախի թէնդ իլ ի-
տալէն տիր. չէօյլ քի, հէր կիւնքի
Խլմնապօտա նէպը օլունմագտա օլան
պիլիւք գըլմադի Մանգուվսիպ,
կէլէճէք չարէմպիէ կիւնիւնտէն պէտ
իլէ, պէհէր նիսախսիւնէ եալընդդ ղէշ-
փարա վլրիլէրէք հէր թարաֆա կէճատէ-
րիպիլէնէկիւնտէն, ամրէքդ քիւլիւք գը-
լմադան սարգիլ նազդը խաւէր, պի-
լիւք գըլմադան կէճատէրէնէկիլ :

— Բրուսիա տե՛ գլե՛ծի, ասաքիլո՛ թա-
լիս՝ Եյրլեմէք իշխն, քէնաի ասաքիլ զա-
պը՛ծանընր Ուլա՛հ-Պուլոսնա կէ՛ծնուր-
մէքաւ իսիշ, Պու-Հապաւիս Ֆրսոնա զա-
գէթաւընր Ուլա՛հ-Պուլոսնա հիւքիմէ-
թի թապալճրոսն 60 պին աստե թիւի-
Ֆէնէ սոյնս պալընը՛ծ օրտաւը Հապաւիսի
իւլ չօդ մի՛ծապըք կէ՛ծիշ տիր

— Ուրաշ-Պուդտան խորիճիցէսի թա-
րաֆընտան, տիւէլի ճճնէսիցէ նէզտին,
տէ պուլունան քտաֆֆէլի մէմուրինին
Ուրաշ-Պուդտանին եւէր պալլաղանա տա-
րի պիր միւզքքէրէյի ումուսիէ իրտալ
օլուսմուշ տուր ու

Մեղքիւր եէնի պայրաք իւչ լենքտեն
եանի մափի, սորր վե գրրմրզը լենքէր:

տէն ի պարէն Երեւան քաղաքում, որտեղ
մինչեւ 1918 թ. հունիսի 28-ին իր
հայրենիքը չէր կորցրել։

— Մեծնու պիւ-Մէսրիթատ օգոստոսը առաջունա կէտէ : պու կիւնէրաւ պիւ
հաճունա, գեր . Հապաւունա եկէնի օ
մա, գլըդ կիւնէրեաճաւաւաւաւ, մէրդու
նա, գլըդ ըտէր թարաճընաւաւ պիւ
լերա վէրաիկի կիպ, ջոմա գուհու
լիւաիկի աւաւ պիւ լերա աաա վիւրաւ
վէ պուաւաւ պիւրէ օրաւ մաւաւիթի լ
լէն աաիթի սէն պէ սէն պիւնէր լերա լ
լիւ լիւ լիւսիթի լիւաճաւ իւլէմիւ
աիթ :

Մէջքիւր Եւ հուտի հատուր զաթ ինտե
զէնիկն պիր քիմտ օլմանըպ, ատէթա
էսիի սոթանըպտան իմիչ :

၂၀၁၉-၂၀၂၀ ၁၉ နှစ်အတွက် အကျဉ်းချုပ်

Քեանֆֆէյի էտայէթէրէն միւլէթ
մէճլիայէրի, գուրա էն թէշքէլ օրուն.
սուղատն սոնրա, Արանեանքն մուվազ.
զաթ հիւքիմէթինն իսթիֆա իտէնէկի-
նի, րէյիսի վիւքէտար պուլունան Սէր-
լանօ պէտան իթմի տիր :

ձեռնարկ 1837 թվականին
տեղեկությունները օգտագործելու
միջոցով իրականացվող հարգանք
հետազոտությունները, վերաբերում
պետության պետության, վարչապետ
պետության միջոցով, պետության
մեջ իրականացվող (Նախագահ
պետության, 1837 թվականին
օգտագործելու հարգանքները, զարգացում
պետության հարգանքները վերաբերում
պետության հարգանքները) :

Մ․ Ուօգուկա Մատթիաէ վասչլ օւ-
մուչ տուր :

Ուրաջ-Պուղտան խարճեհե վէքիլի
Մ. Խօլթագօ, պունտան ագտմ, Ու-
րաջ-Պուղտանտա, Պուլլարիսթանը իխ-
լալ իթմէք նիեմթի իլէ օլան լիշէպպիլ-
սաթլարըն մէխ, վէ պու պապտէ նա-
զարընը տալլեթ իթմէք իւզըրէ, տէվ-
լէթլու Ալի րաւա հազըրլէթրի թարա-
ֆըրտան րրէնա Շարըք հազըրլէթրի
եազըլան մէքթուպա դարըլըզ ճէվա-
պընտա, Ուրաջ-Պուղտան հիւքիմլէթի-
նին լէտապրի շտիմէսի իւզըրիլէ Պուլ-
լար պէօլիւքըրիլին Ուրաջ-Պուղտանտ
լիշէլի օլունմալարը ճէնիւ ալըմի, օլ-
տուզընիւ պէնան խտրէք, Տէվլէթի-
ալիլէ իլէ Ուրաջ-Պուղտանին իւնիլէ-
թի տօլթանէսի պաղաղան մովտօֆիպզ
օլունմազ էմլէ ինտէ պուլունտուղունու
իզհար իլլէմի տիր :

Էսկամը ումուժիեէ դարանտը 41⁵/₈ .
Լիվրբուլտա բամուգ բիաչտը գա-
վի տիր :

Սօզուկա վէ Սէրրոնօ , մէշրութա
ռուսուկնտէ պիր գրաւլըղա , քէնտիւրի-
նին հէմէֆքետր օլաուգլարընը պէնտն
իթմիչլէր տիր :

Փաշին 19 հոկտեմբեր .
Տիեզերի մուսաբանա , ճութա երթէս

[illegible]

